

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

Warszawa, 4/03/2008r.

Stanisław TROCIUK

RPO-577928-III/08/JG

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Andrzej Wojtyła
Główny Inspektor Sanitarny
ul. Długa 38/40
00-238 Warszawa

Szanowny Panie

Uprzejmie informuję, że do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi obywateli dotyczące postępowania w sprawie ustalenia choroby zawodowej.

Przedmiotem skarg jest w szczególności długotrwałość postępowania spowodowana wielokrotnym uchylaniem decyzji organów państwowej inspekcji sanitarnej przez sądy administracyjne. Najczęstszą przyczyną uchylania decyzji są braki w postępowaniu dowodowym prowadzonym przez te organy. Wynikają one często z błędnego założenia, iż organy państwowej inspekcji sanitarnej wydają decyzje na podstawie orzeczenia lekarskiego i są nim bezwzględnie związane.

Przepis § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2002 r. w sprawie wykazu chorób zawodowych, szczegółowych zasad postępowania w sprawach zgłaszania podejrzenia, rozpoznawania i stwierdzania chorób zawodowych oraz podmiotów właściwych w tych sprawach (Dz. U. Nr 132, poz. 1115) wskazuje, że właściwy państwowy inspektor sanitarny wydaje decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej albo decyzje o braku podstaw do jej stwierdzenia na podstawie materiału dowodowego, a w szczególności danych zawartych w orzeczeniu lekarskim oraz oceny narażenia zawodowego pracownika. Przepis ten wskazuje zatem także na inny materiał dowodowy, który organ ma wziąć pod uwagę. Ponadto organ wydający decyzję, stosownie do treści art. 7, 77 i 80 Kpa ma obowiązek zbadania i rozstrzygnięcia sprawy w jej całości. Oznacza to, że powołane przepisy nakładają na organ obowiązek dokonania wszechstronnej oceny materiału dowodowego.

W postępowaniu odwoławczym sądy, nie zgadzając się z zasadnością decyzji organów państwowej inspekcji sanitarnej dotyczących chorób zawodowych, wydają wyroki uchylające te decyzje. W uzasadnieniach wyroków sądy, powołując się na treść art. 7, 77 § 1 i 80 Kpa, wskazują na konieczność uzupełnienia materiału dowodowego i ponownego rozważenia sprawy w oparciu o całością zebranego materiału dowodowego. Niestety z analizy skarg wynika, że w wyniku ponownego postępowania, mimo zaleceń sądu, dochodzi do wydania przez właściwego państwowego inspektora sanitarnego takich samych decyzji, które następnie są po raz kolejny kwestionowane przez sądy. Zdarza się dosyć często, że sytuacja taka powtarza się wielokrotnie, skutkiem czego postępowanie trwa wiele lat. W powyższych kwestiach zajmował stanowisko Naczelny Sąd Administracyjny np. w wyroku z dnia 17 listopada 1998 r. I SA. 1318/98 (LEX nr 45832) Naczelny Sąd Administracyjny podkreślił, że „orzekając o chorobie zawodowej, organ nie powinien zapominać, że opinia placówki naukowej co do rozpoznania choroby zawodowej jest środkiem dowodowym w rozumieniu art. 75 Kpa w związku z art. 84, który podlega ocenie organu orzekającego stosownie do art. 80 Kpa. Organ ma obowiązek kontrolować, czy wydana opinia wyjaśniła istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wymagające wiadomości specjalnych (...). Gdy odpowiada tym warunkom, stanowi podstawę do wydania prawidłowej decyzji”. Powyższy pogląd podzielony został przez składy orzekające Naczelnego Sądu Administracyjnego m.in. w wyroku z dnia 12 lutego 2003 r., II SA/Łd 274/01, oraz w wyroku z dnia 3 kwietnia 2003 r. SA/Gd 2556/01.

Dla zobrazowania przedstawianego problemu pozwałam sobie zwrócić uwagę na jedną ze skarg, jaka wpłynęła do Rzecznika. Pan Sławomir N. zwrócił się do Rzecznika z prośbą o interwencję w sprawie dotyczącej stwierdzenia choroby zawodowej. Postępowanie w sprawie toczy się od 2001 r. Rzecznik pismem z dnia 1 lutego 2008 r. wystąpił do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku z prośbą o informacje, na jakim etapie toczy się postępowanie w przedmiotowej sprawie. W piśmie tym Rzecznik zwrócił uwagę na wskazania, jakie Naczelny Sąd Administracyjny zawarł w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 września 2007 r., sygn. akt II OSK 740/07, uchylającym wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku z dnia 6 lutego 2007 r. i uchylającym decyzję Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku z dnia 25 września 2006 r. nr 20/D-II/HP/206. Z odpowiedzi Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 19 lutego br. (HP.4135/9/56/03/04/05/06/07/08) wynika, że w przedmiotowej sprawie po raz kolejny zapadła decyzja o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej z pominięciem obowiązku skontrolowania, czy wydana opinia wyjaśniła istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności wymagające

wiadomości specjalnych. Z pisma wynika również, że w związku ze skargą Pana Sławomira N. złożoną do Głównego Inspektora Sanitarnego na prowadzone przez organy Inspekcji Sanitarnej postępowanie w sprawie choroby zawodowej, akta sprawy zostały przesłane do Głównego Inspektoratu Sanitarnego. W związku z powyższym przedkładam do wiadomości fotokopie pism dotyczących omawianej skargi.

Działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) w związku z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851 ze zm.) uprzejmie proszę Pana Inspektora o rozważenie możliwości podjęcia stosownych działań mających na celu wyeliminowanie wyżej przedstawionych naruszeń Kodeksu postępowania administracyjnego przy wydawaniu decyzji w sprawie chorób zawodowych przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Będę wdzięczny za przekazanie informacji o zajęтым stanowisku.

Z poważaniem

/-/ Stanisław TROCIUK